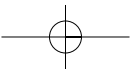
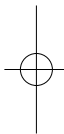
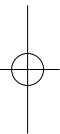

Hezkuntza Proiektua
eta Proposamen Pedagogikoa
Haur Hezkuntzako lehenengo
zikloko ikastetxeetan
Prestatzeko gida

Hezkuntza Proiektua
eta Proposamen Pedagogikoa
Haur Hezkuntzako lehenengo
zikloko ikastetxeetan
Prestatzeko gida

TITULUA : Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan. Prestatzeko gida.

EGILEA: Hezkuntza Departamentua
© Nafarroako Gobernua. Hezkuntza Departamentua
1. argitaraldia, 1. inprimaldia (2009)

DISEINU GRAFIKOA: Carlos Álvarez, www.estudiooberon.com

INPRIMAKETA : Linegrafic

ISBN: 978-84-235-3175-2

D.L.: NA-3307-2009

BULTZATZAILEA ETA BANATZAILEA: Nafarroako Gobernuaren Argitalpen Fondoa
Navas de Tolosa kalea, 21. 31002 IRUÑA

TELEFONOA: 848 427 121

FAXA: 848 427 123

fondo.publicaciones@cfnavarra.es

www.cfnavarra.es/publicaciones

Aurkezpena

Gaur egun guztiok dakigu zein garrantzitsua den Haur Hezkuntza izeneko etapak betetzen duen papera. Haurrak jaiotzen direnetik sei urte betetzen dituzten arte irauten du. Etapa honek berezko nortasuna dauka eta ikasleen garapenean funtsezko eginkizuna betetzen du, LOE-K —Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak— gogorazten duen moduan. Etapa honetako lan metodologikoa oinarritzen da esperientzietan, jardueretan eta jokoetan, maitasun eta konfiantza ingurune batean, haur guztien auto-estimua eta gizarteratzea sustatzeko asmoz.

LOE-k berak 14.2 artikuluan xedatzen du Haur Hezkuntzako ikastetxeen hezkuntza izaera proposamen pedagogiko batean jasoko dela. Nafarroako Foru Komunitatean Haur Hezkuntzako lehenengo zikloa arautzen duen martxoaren 26ko 28/2007 Foru Dekretuak hurrengo xedatzen du 20. artikuluan: ziklo hori eskaintzen duten ikastetxeek, Ikastetxeko Hezkuntza Proiektu (IHP) baten bidez zehaztu beharko dutela euren pedagogia- eta kudeaketa-autonomia eta dokumentu horretan jaso beharko direla jardueraren printzipioak, balioak eta lehentasunak, edo ikastetxearen berezko izaera eta Proposamen Pedagogikoa.

Nafarroako Gobernuako Hezkuntza Departamentuak 0-3 urte bitarteko ikastetxeetan *Orientazio Gida* hau argitara eman du IHPa eta Proposamen Pedagogikoa prestatzeko. Helburua da Nafarroako Foru Komunitateko tresna teknikoa eskaintzea haur eskolei beren

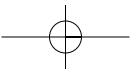
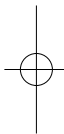
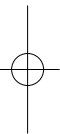
hezkuntza proiektua eta proposamen pedagogikoa prestatzen laguntzeko.

Material hauekin Departamentuak laguntza eskaini nahi du Nafarroako Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxe guztiak beren funtzionamendu egokirako beharrezkoak diren baldintza guztiak bermatu ahal ditzaten. Horretarako, Haur Eskolen kalitatea handituko duen eta bere nortasunaren ezaugarriak indartuko dituen tresna tekniko baten ondorio positiboak babestuko ditu, lehen adin hauek prestatzeko zereginari ekiten dioten laguntzarekin.

Carlos Pérez-Nievas López de Goicoechea
Hezkuntzako kontseilaria

Aurkibidea

1. Sarrera	9
2. Testuinguruaren azterketa	12
3. Nortasun ezaugarriak	17
4. Ikastetxearen helburu orokorrak	21
5. Eskola antolaketa	23
6. Proposamen Pedagogikoa	30
7. Bibliografia	51

1. Sarrera

Haur Hezkuntzako lehenengo zikloa arautzen duen martxoaren 26ko Foru Dekretuak xedatzen du ikastetxeek autonomia pedagogikoa izanen dutela indarrean den legediaren baitan eta autonomia hori Ikastetxearen Hezkuntza Proiektu batean gauzatuko dela. Proiektuak hurrengo hauek hartu beharko ditu bere baitan:

- a) Hezkuntza jardueraren printzipioak, balioak eta lehentasunak, edo ikastetxearen berezko izaera.
- b) Proposamen pedagogikoa, bere baitan hartuko dituen hezkuntzaren praktika arautu beharko duten helburuak, edukiak, printzipio pedagogikoak eta ebaluaziozkoak.

Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua tresna bat da, non proposamen integral bat jaso eta komunikatzen duena eskola batean ematen diren hezkuntza esku-hartze prozesuak modu koherente batean zuzendu eta bideratzeko.¹

IHPak dokumentu bakar batean jaso beharko ditu hezkuntza praktikari koherentzia ematen dioten printzipio filosofiko, pedagogiko eta metodologikoak. Dokumentu integral bat izan behar du, hau da,

1. Antúñez, A., *El proyecto educativo de centro*, Grao, Bartzelona, 2007, 19. eta 20. orrialdeak.

10 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

bere zatien arteko koherentzia gorde behar du eta aldi berean irekia izan behar du. Dokumentua prestatzeak ideiak hausnartzeko, antolatzeke eta sistematizatzeko aukera ematen du.

Ikastetxearen hezkuntza lanak, lan hori egiten duten pertsonen profesionaltasunaz gain, izan abiapuntu behar du proiektu koherente bat, hezkuntza taldeak prestatua eta hezkuntza komunitatea osatzen duten pertsona guztien hausnarketatik sortzen diren ekarpen eta ekimenetan oinarrituta.

IHPak ezartzen ditu hezkuntza komunitatearen estamentu desberdinen hezkuntza jarduera bateratzen duten jarraibide orokorrak eta jarduera ildoak.

Era berean, proiektuak ikastetxearen titularraren hezkuntza printzipioak islatu beharko ditu. Formalki entitate horri dagokio proiektu hori aurkeztea hezkuntza administrazioaren aurrean, baina batez ere oinarrizko akordio horiek dira proiektuaren jarraikortasunaren eta egonkortasunaren berme hoberenak.

Hori posible izan dadin beharrezkoa da ikastetxean parte-hartze mekanismo egonkorak ezartzea, non hezkuntza komunitatea osatzen duten kidego guztiek ordezkaritza izango duten.

Ikastetxearen Hezkuntza Proiektu bat atal desberdinez osatua da. Atal horiek erreferentzia markoa osatzen dute gure planteamendu pedagogikoei buruz elkarrekin hausnartzeko, asmoak, lehentasunak eta lana antolatzeko moduak finkatzeko. Lan honen ondorioz, izae-ra didaktiko, antolatzaile eta orientatzailea duten printzipio komun batzuk adosten ahal dira.

IHPa izan behar da ikastetxe baten ezaugarrien deskribapen ahalegin bat baino gehiago, edo une zehatz batean egiten ari denaren deskribapen ahalegin bat baino gehiago, edo ikastetxeak garatu nahi duena eta asmo eta helburu gisa proposatzen duena deskribatzeko saioa baino gehiago izan behar du; mota formal eta administrati-boko lanabesa izan behar du, hausnartzeko, ideiak trukatzeko,

planteamendu pertsonalak batera jartzeko eta akordioak eraikitze-ko aukera eskainiko duen mota formal eta administratiboko lana-besa izan behar du.

Dokumentu horiek prestatzeko abiapuntua izan behar da uste osoa izatea dokumentu horiek baliagarriak eta erabilgarriak direla ikas-tetzeko eguneroko lanerako.

Honako hauek dira lan hau prestatzeko prozesuarekin zerikusia duten onura posibleetako batzuk:

- a) Hezkuntza jarduerari koherentzia handiagoa ematen dio.
- b) Langileen artean motibazioa eta inplikazioa sortzen ditu.
- c) Irizpideak bateratzen laguntzen du.
- d) Inprobisazioa saihesten da.
- e) Helburuak argitzen ditu.
- f) Berezko nortasuna duen ikastetxe baten konfigurazioa indar-tzen du.

Prestaketarako egutegi bat finkatzea oso garrantzitsua da. Egute-gi hori erreala izango da eta berau garatuko duen pertsona talde-ak finkatua.

Behin egutegia diseinatuta eta IHP bera prestatzen hasi baino lehen, garrantzitsua izanen da prestaketa prozesuaren alde zurre-ko hurrengo puntuak adostea, akordioak lortzeko orduan sortzen ahal diren zailtasunak saiheste aldera:

- a) Testuinguruaren azterketa: zenbateko sakontasunez landu nahi den gai hau, batez ere gizarte eta ekonomiaren alorretako gaiak.
- b) Erabakiak hartzea: erabakiak hartzeko prozedura.

12 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

- c) Onespena: dokumentuak nork edo nortzuek onetsiko dituzten definitzea.
- d) Hezkuntza komunitatearen parte-hartzea bermatzeko mekanismoak, eta hezkuntza printzipioak adostea ikastetxearen entitate titularrarekin.
- e) IHParen formatua: onetsitako dokumentua zein modutan aurkeztuko den erabakitzea: CDa, laburpena triptikoan etab. Azken dokumentua luzeegia eta irakurtzeko zaila ez izatea lortu behar da.
- f) Hedapena: dokumentuak ezagutzera nola emanen diren erabaki behar da: informazio-hitzaldiak, lan saioak, web orriak, etab.

Kanpo laguntza elementu garrantzitsua izaten ahal da IHPa eta bere proposamen pedagogikoa prestatzeko edozein fasetan. Era berean, lan hau dinamizatzen ahal duten eta berau gauzatzeko praktika egokiak ezagutzen ahal dituzten beste profesional batzuen laguntza izaten ahal da.

Ikastetxe bat bizirik dago baldin eta ikastetxe hori osatzen duen profesional taldeak zer nahi duen, nola lan egin nahi duen gaiari buruz hitz egin eta ikastetxeko eremua ikasleekin eta beren familiekin nola partekatu nahi duten entzun eta eztabaidatzen duenean, haurren garapen intelektual, emozional eta soziala errespetatuz eta lagunduz. Garrantzitsua da hezkuntza eta komunikazio une bakoitzean gure esku-hartzea nolakoa izanen den kontziente izatea.

2. Testuinguruaren analisisa

Hezkuntza planteamendu oro txertatua dagoen gizartearen, instituzioen, geografiaren eta legearen errealitateak baldintzatua da. Lehenengo atal honetan ikastetxearen errealitatea eta bere ingurua aurkeztu, aztertu eta definituko dira.

2.1. Ikastetxearen historia

Erakunde baten egungo errealitatea ulertu ahal izateko garrantzitsua da sorrera eta bilakaera alderdi adierazgarrietan ezagutzea egungo egoerara iritsi arte: nola sortu zen, kudeaketan eta unitateen kopuruan izandako aldaketak, adinak, hizkuntza eredia, ildo pedagogikoaren bilakaera, aldaketak antolaketan eta langileetan, eta bere dinamikan azterna utzi duten bestelako gertaera garrantzitsuak.

2.2. Titulartasuna, finantzaketa eta kudeaketa mota

Ikastetxearen entitate titularra zein den eta nola finantzatzen den zehaztu behar da. Kudeaketa eredia zehaztea ere komeni da:

- a) Titulartasun publikoa (Nafarroako Gobernua edo udala) eta zerbitzu guztien kudeaketa zuzena.
- b) Titulartasun publikoa eta kudeaketa zuzena, zerbitzuren baten zeharkako kudeaketarekin (sukaldea, garbiketa...).
- c) Titulartasun publikoa eta zeharkako kudeaketa.
- d) Titulartasun pribatua (elkartea, fundazioa, enpresa, erlijio-elkartea) eta kudeaketa pribatua.

2.3. Ingurune sozioekonomiko eta kulturala

Atal honetan, ikastetxearen ingurune sozioekonomiko eta kulturala aurkitu, deskribatu eta aztertu nahi da.

Haur Hezkuntzako ikastetxearekin batera eskaintzen diren zerbitzu guztiak zehaztuko ditugu, eta modu zehatzagoan, haurrentzako eta beren familientzako laguntzei buruzkoak, horien arteko koordinazio sistemak definituz: hezkuntza, osasuna, aisialdia, etab.

Helburua da Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua ikastetxearen testuingurura egokitzen lagunduko duen informazio esanguratsuen

14 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

modu laburrean jasotzea. Horretarako, baliagarria izaten ahal da gizarte zerbitzuek edo auzo unitateek eta haurrei eta beren familiei laguntza ematen dieten bestelako zerbitzuek emandako informazioa.

Auzo edo herri bakoitzaren ezaugarrien arabera, komeni da interes handien duten datuak aukeratzea:

- a) Auzoaren edo herriaren historia: bere gizarte eta kultura dinamismoa.
- b) Biztanleen ezaugarriak: ikasketa maila, batez besteko errentak, lan egoera, familia etorkinen jatorrizko herrialdeak, familia harremanen hizkuntza, familiaren egitura...
- c) Hurrengo hauen inguruko baliabide eta ekipamenduak: gizartea, kultura, hezkuntza, aisialdia, osasuna, haurrei laguntzeko zerbitzuak... eta hauen ohiko jarduera programa.
- d) Hirigintzako ezaugarriak: etxebizitzaren tipologia, hirigintzako proiektuak.
- e) Bestelakoak....

Dena dela, ez da beharrezkoa IHP guztietan jasotako datuak berdinak izatea, ikastetxearen arabera batzuk garrantzitsuak izaten ahal direlako eta beste batzuk, ordea, garrantzirik gabekoak.

Inguruneari buruzko informazio orokor hori ikastetxea erabiltzen duten familiei buruzko informazioarekin osatzen ahal da, izena aldeztatik emateko fitxan, hasierako galdetegian eta abarretan jasotako datuak erabiliz.

Era berean, ezagutu nahi ditugun bestelako gaietarako buruzko galdeketak zehatzak egiten ahal zaizkie familiei. Adibidez: zer dela-eta aukeratu duten ikastetxe hori, zer espero zuten bertan, etab.

2.4. Eremuak

Ikastetxeko espazioaren egituraketa deskribatuko da hemen, bai kanpoko eta bai barrukoa, eremu bakoitzaren banaketa eta neurriak zehaztuz. Horretarako oso baliagarria da bere erabileraren helburua jasoko duen plano xume bat eranstea.

Ikastetxearen eremuak eta horien banaketa IHParen beharretarako nahikoak eta egokiak diren aztertzen ahal da ere.

Hain zuzen ere, Haur Hezkuntzako ikastetxe baten diseinua eta espazioaren banaketa faktore garrantzitsua da eguneroko hezkuntza jardueran, aukerak eskaini, edo aurkakoa, aukerak mugatzen dituelako. Era berean ikastetxeak bere inguruko espazioekin duen elkarrekin-tza deskribatzea komeni da ere.

2.5. Egutegia eta ordutegia

Ikastetxea irekitzeko egutegia eta ordutegia Hezkuntza Departamentuak ikasturterako ezarritakoari indarreko araudiari egokitu behar-ko zaio, eta hala badagokio, ikastetxeetako entitate titularrek ezarritakoari.

Erreferentzia horietatik abiatuta, atal honetan ikastetxea irekitzeko ordutegia eta opor egunak finkatuko dira.

Puntu honi dagokionez ikasturte batetik bestera egoera aldatzen ahal dela kontuan izanik, gomendagarria da ezarritako irizpide orokor-rrak izatea, ikasturte bakoitzaren berezitasunetan sartu gabe, modu honetan Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua sarritan aldatzeko behar-rra saihestuko dugu.

2.6. Ikasleak eta sartu berriak diren ikasleak

Atal honetan ikastetxean ikasleak taldekatzeko irizpideak azaldu behar dira.

16 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

Indarrean den araudiaren arabera, 0 eta 1, 1 eta 2, 2 eta 3 urte bitarteko unitateak egoten ahal dira, eta ikastetxearen antolaketa beharrek horrela eskatzen dutenean adin desberdinak unitate bakar batean elkartzen ahalko dira, indarrean diren ratioekin bat.

Hezkuntza laguntzaren behar espezifikoak duten ikasleak zuzenean sartzeko ahal dira titulartasun publikoko ikastetxeetan. Haur Hezkuntzako ikastetxeak zehaztuko ditu esku-hartze pertsonalizatuko programa betetzeko irakasle taldeen parte hartzea zehazteko beharrezkoak diren mekanismoak. Horretarako ezarri diren kanpo nahiz barne baliabideak izanen ditu eskura: hezitzaileak, Hezkuntza Departamentuko Laguntza Goiztiarraren orientazio taldea, Haurrei Laguntzeko udal zerbitzuak, etab.

Komenigarria izanen litzateke eskola unitateetan kontutuan hartu beharreko antolaketa doikuntzei buruzko irizpideak ezartzea, ikasturtea hasi eta gero ikastetxean sartzeko ahal ziren ikasle berriak direla eta.

Bestelako datu aipagarri batzuk izaten ahal dira atzerriko jatorria duten ikasleei buruzkoak.

2.7. Ikastetxeko langileak

Langileei buruzko informazio orokorra oinarritzko elementua da Haur Hezkuntzako ikastetxearen testuinguruaren azterketan, eta Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuan jasoko da.

Ikastetxean zenbat langile dauden eta nola dauden banatuta zehaztuko da. Ikastetxeko langileei nahiz ikasleei buruzko datuak sexuren arabera banatuta aurkeztu beharko dira. Adibidez:

Hezitzaileak: sei hezitzaile, bost emakume eta gizonezko bat, ikastetxean lanaldi osoz: bi 0 eta 1 urte bitarteko ikasleendako, bi 1 eta 2 urte bitarteko ikasleendako eta beste bi 2 eta 3 urte bitarteko taldearendako.

Zuzendaritzako langileak: zuzendari bat, emakumea edo gizonezkoa.

Zerbitzuetako langileak: ikastetxearen garbiketa eta mantentze-lanaz arduratuko diren emakumezko bat eta gizonezko bat.

Langileen mugikortasunaren berri ere eman beharko da hemen, hau da, ea langileak ikasturte guztietan maila beraz arduratzen diren, edo ikasle berberekin ziklo osoa burutzen duten, baita talde bakoitzari hezitzaileak esleitzeko ezartzen diren irizpideak ere.

Bestalde, ikastetxeari laguntza eskaini baina plantillan modu iraunkorrean agertzen ez diren pertsonarik bat ote den azalduko da, baita ikastetxean psikologia, pedagogia, pediatria, psikomotrizitate, eta abarreko arloetako profesionalik ote dagoen ere. Zerbitzu horiek behar izanez gero eta izan ezean, ikastetxeak zerbitzu horiek erabili ahal izateko modua bideratuko du, betiere entitate titularra-
ren bitartekaritzarekin.

Garbiketako, mantentze-lanetako, zerbitzu anitzetako, sukaldeko, jantokiko eta abarreko langilerik ote dituen aipatu ere egingo da.

Aipagarriak diren beste datu batzuk ikastetxeko langileen titulazioari buruzkoak izan daitezke, indarrean den araudiak ezartzen duenaz gain bestelakorik ba ote duten aipatuz

2.8. Bestelakoak

Atal honetan ikastetxearen errealitatea hobeki ulertzen laguntzen ahal duen beste edozein datu adieraziko da.

3. Nortasun ezaugarriak

Ikastetxe bateko nortasun ezaugarriak deitzen zaie ikastetxe batek hezkuntza gai nagusiei buruz dituen planteamenduei, ikastetxearen dinamika eta berezitasuna finkatzen dutelako.

18 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

3.1 Hezkuntza balioak

Hezkuntzari berezkoa zaio balioen transmisioa. Ikasleei giro eroso eta alai eskaintzea, ikasleari eta beren familiei egiten zaien harre-
ra zaindu, beren aurrerapenak neurtzeko adosten ditugun irizpide-
ak, komunikazio afektiboari ematen diogun garrantzia: begiradak,
ahotsaren tonuak, erabilitako keinuak, etab.; ikastetxe baten egune-
roko jardunean alderdi horiei ematen zaien garrantzia erakusten
dute eta ikastetxearen lehentasunen eta aukeren hurrenkeraren
adierazgarri dira; hau da, beren hezkuntza balioen adierazgarri dira.

Garrantzi handiko eginbehar profesionalak dira Haur Hezkuntza-
ko ikastetxe batean egunez egun gertatzen denaren gainean haus-
nartzea eta bere funtzionamenduaren azpian dauden balioak aur-
kitzea, horiek definitu eta agerian jartzea jarduera ildoak ezarri eta
berriro finkatzeko. Balioetan hezteak lan jarraitua eta iraunkorra izan
behar du; honek berarekin dakar hezkuntza komunitateak balio
horiek partekatzea eta praktikan jartzea.

Garrantzi berezia dauka haurren autonomia laguntzen duten egu-
neroko egoerei arreta eta ardura eskaintzeak. Alderdi honek lehen
hautzarroan hezkuntza faktore gisa duen garrantzia ikusita, espe-
zifikoki hartuko da kontuan IHPan, haur bakoitzak bere ikasketak
egin ditzan espazioak eta denborak eskainiz.

3.2 Ildo pedagogikoak

Hezkuntzako profesionalak garenez pentsamendu pedagogikoaren
hainbat ildo ezagutu behar ditugu. Ezagutza honek erabakiak har-
tzea ahalbidetuko digu berezko hezkuntza esparru bat osatzeko.

Ikastetxeko taldeak teoria eta printzipio pedagogiko batzuk auke-
ratuko ditu eta Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuaren garapenean
praktikan jartzen saiatuko da. Era berean, hurrengo hauek zehaz-
tuko ditu: haurren zein kontzeptu duen, zein ikastetxe eredu
defendatzen duen eta hezitzaileak bere lanean zein paper bete
behar duen: jarrerak, erabakiak hartzea, prestakuntza, etab.

Adibidez, zein haur kontzeptutan oinarritzen garen eta zein kontzeptu garatu nahi dugun:

Lotura egonkorrak eta seguruak behar dituzten haurrak, pixkanaka mundu sozialera eta objektuen mundura irekitzeko. Inguruko errealitatearekin elkarrekintzan diharduten haurrak, ezagutzaren etengabeko bilaketan. Asmatzeko eta sortzeko gaitasunez beterik dauden haurrak, bakoitza bere denbora eta erritmoarekin

Azaldutakoari erantzunak emateko hezitzaileen lana hurrengoetara bideratu behar da:

- a) Ikasleekin modu egokian elkarri eragiteko baliabideak aurkitzea, bere ikasketa prozesua ordezkatu gabe.
- b) Haurrekin maitasunezko eta tolerantziatzko jarrera izatea, errespetuz eta konfiantzaz.
- c) Mugak jarri, epaitu eta errua egotzi gabe.
- d) Haurrei lagundu prozesuetan, beraien ekimenari aurrea hartu gabe.
- e) Hezkuntza lana dokumentatu, ikasleen ideiak, emozioak eta sentimenduak ezagutzeko, honi guztiari hezkuntza praktika egokituz.
- f) Lanbide arloan prestakuntza jasotzeko interesa izatea eta beste ikastetxe batzuen hezkuntza praktikak ezagutzeko jakin mina izatea, hala nola ikastetxeari proposamenak egitea, betiere ikastetxearen behar eta helburuetara egokitzen badira.
- g) Ikasleekiko harremanetan gertutasuna modu kontziente batean erakustea, beraien egokitze erritmoak errespetatuz eta haurrek lotura afektibo seguruak osatu ditzaten lagunduz.

20 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

3.3 Familiekin elkarlana

Haur Hezkuntzako ikastetxeak familiak lagundu behar ditu bere seme-alaben hezkuntzan. Aurrekoak haurren garapenari lotutako prozesu eta egoerak ezagutzen eta ulertzen lagunduko die: aurkakotasun krisia, esfinterren kontrola, etab.

Ikastetxeak bertan parte hartzen dutenendako topaleku izan behar du. Irakaskuntza ez da norabide bakarrekoa, familiek ikastetxearengandik ikasten dutelako, ikastetxeak familiengandik, eta era berean, familiek elkarrengandik ikasten dute elkarrekintzan, aldaketetara egokitzea eta bilakaeren egokitzapenetan..

Ikastetxeak modu berezian zainduko ditu familiekiko harreman uneak, hauen sentimenduak eta interesak entzuten eta ulertzen saiatuz, betiere elkarren arteko errespetu eta konfiantzatik abiatuta.

Hori guztia dela eta, ikastetxeak IHPan zehaztu beharko du zeintzuk izanen diren familien parte-hartze bideak eta horiek nola erabili ahal izanen dituzten.

Adibidez:

- a) Eguneroko berriak trukatzea.
- b) Familiek ikastetxeko gela guztietara aske sartzea izango ote duten.
- c) Egokitze aldiaren antolaketa.
- d) Ikasgela bilerak.
- e) Familiaren eta haurren arteko topaketa uneak antolatzea, bertan esperientziak trukatu eta ideiak eramateko.
- f) Inguruko kultur esparruarekin zerikusia duten festak antolatzeari eta familiek parte hartzeko aukera desberdinak.

3.4 Hizkuntza modalitatea

Ikastetxearen planteamenduaren baitan sartuko da bertan eskaintzen den hizkuntza modalitatea. Kontuan izanda zein den irakas-hizkuntza, proposatu beharko dira 0 eta 3 urte bitarteko zikloaren hizkuntza berezitasunarendako egokiak diren esku-hartzeak, betiere adin horren ezaugarriak kontuan izanda eta bigarren hizkuntza baten ikaskuntza ezaugarri horietara egokituz.

4. Ikastetxearen helburu orokorrak

Atal honetan, ikastetxearen errealitatetik, bere ingurunetik eta lege esparrutik abiatuta, helburua da arestian aipatutako balioak eta ikusmolde pedagogikoa helburu orokorretara eramatea. Haur Hezkuntzako ikastetxeak bere hezkuntza praktikari orientazio eta koherentzia emateko erreferentziazat hartuko ditu helburu orokor horiek. Ikastetxearen berezko helburu horiek hezkuntza komunitate osoaren proposamen pedagogikoa eta jarduera iradokiko dituzte.

Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuaren helburuaren ezaugarriak:

- a) Argiak eta errealistak izan beharko dute, denbora tarte bat igarota ebaluazioa egitea ahalbidetuz.
- b) Planifikatu eta sekuentziatu ahalko dira..
- c) Hezkuntza komunitatea osatzen duten guztiei eragin beharko die: ikasleak, hezkuntza taldea, ikastetxeko langileak, familiak eta, mota desberdinetakoak izan daitezke: pedagogikoak, instituzionalak, antolatzaileak, administratiboak, etab.
- d) Ikastetxearen berezkoak izanen dira. Indarrean den legeria erreferentzia izan arren, ez dira mugatuko ziklorako modu ofizialean ezarritako helburuen hitzez hitzeko transkripzioa izatera.

22 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

- e) Epe luzean lortu ahal izateko moduan adieraziko dira; baina ez dira orokorregiak izanen. Hezkuntza lanerako baliagarriak izanen dira. Adibidez: “ikasleen nortasunaren garapen osoa lortu” helburu orokorregia da.
- f) Helburu-joera izaten ahal dira: jarraitu beharreko norabidea adierazten dute.
- g) Zerrenda bakar batean adierazi edo ataletan sailkatzen ahal dira, ikasleei, familiei, langileei, erakundeari (ikastetxearen barne eta kanpo harremanak), zerbitzuei eta abarrei egindako erreferentziaren arabera.

Ondoren, ataletan sailkatutako helburu batzuen adibideak adieraziko ditugu:

a) Ikasleei buruzkoak:

1. Haur guztiak direnagatik eta ez egiten dutenagatik baloratuak sentitzea, jarrera positibo eta onarpenezkoa mantentzea, non ezaugarri psikoebolutibo eta pertsonalak kontuan hartuko diren, eta baita haurren aniztasuna ere.
2. Sormena, poza, ardura eta aurkikuntza sustatuko duten espazioak eta denborak sortzea.

b) Familiei buruzkoak:

1. Familiaren eta ikastetxearen nahiz bertako langileen arteko harremanak lagundu, bere seme-alabek ikastetxean egiten duten bizitzaren partaide eginez eta hezkuntza prozesuan engaiatuz.
2. Familiekin komunikazio bideak eta espazioak sustatzea.

c) Erakundeari buruzkoak:

1. Ikastetxean inplikaturata dauden sektore guztien parte hartzea sustatu eta bermatuko duten bideak eskaini eta bultzatzea.
 2. Haur Hezkuntzako beste ikastetxe batzuekin harremanak bultzatzea, esperientzia trukea eta baterako hausnarketa sustatuz.
- d) Langileei buruzkoak:
1. Hezkuntza bikoteko eta taldekako modalitateak landu, aniztasuna baloratzuz eta gatazkak modu profesionalean bideratuz.
 2. Ikastetxeko langile guztien prestakuntza sustatzea, lanbide praktikaren hobekuntzarako erabakigarria dela ulertuz.
- e) Zerbitzuei buruzkoak:
1. Menuak prestatzerakoan osasunari buruzko kultura-ohiturei eta beharrei erreparatzea, intolerantziak, alergiak, etab. besteak beste.

5. Eskola antolaketa

Helburua da ikastetxea nola antolatzen den idatziz jasotzea, funtzionamendu garden eta parte-hartzailea eduki ahal izateko.

Ikastetxea osatzen duten elementu guztiak antolatzen ahal dira: ikasleak, langileak, ordutegiak, espazioak, eremuak, denborak, baliabide eta material didaktikoak erabiltzeko irizpideak, funtzionamendu orokorrerako arauak, etab.

Ahal den neurrian, komeni da gure lanean eraginkor izaten ahal den antolaketa egitura simple bat mantentzen saiatzea. Ezarriko diren parte-hartze erakunde eta mekanismoak definitu behar dira, eta baita

24 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

gobernu-organoak eta zenbait zerbitzu ere. Gai horiek zehaztearen ondorio gisa ikastetxearen antolamoldea finkaturik geratuko da: osagaiak eta berain arteko elkarrekintzak.

Antolaketaren elementuak zehazteko orduan hurrengoetatik abiatuko gara: beharrak, eginbeharren definizioa, ikastetxean dauden eginkizunak eta ardurak, bidenabar eskura ditugun plangintza pedagogikorako tresnen aipamena eginen dugu: urteko plana, ikasturtearen memoria, etab.

5.1. Parte-hartzea eta ikastetxearen gobernua

5.1.1. Hezkuntza komunitatea

Atal honetan sartuko dira, egotekotan, ondoko egiturak: Guraso elkarteak, elkarteak, gurasoen batzordeak, etab., Haur Hezkuntzako ikastetxeko hezkuntza komunitatearen estamentu desberdinak parte-hartzea sustatzeko sortu diren egiturak dira. Ikastetxearen hezkuntza ingurunetik eragina jasotzen duen pertsona eta taldeen multzoa (familiak, hezkuntza taldeak, irakasleak...), eta horiek lortu behar dituzte eraginkortasuna eta hezkuntza kalitatea.

Espezifikoki, beharrezkoa da aurreikustea ikastetxearen bizitzan familien parte-hartzea eta bere jarduera osatzen duten printzipio pedagogikoak bermatuko dituen mekanismo edo antolaketa-moduen existentzia eta funtzionamendua.

Erakunde horiek guztiek ikastetxearen zuzendaritzarekin harreman egonkorra izan beharko dute, bai IHPa onesteko, baita honen ezarpenean eta garapenean parte-hartzeko ere.

5.1.2. Ikastetxearen entitate titularra

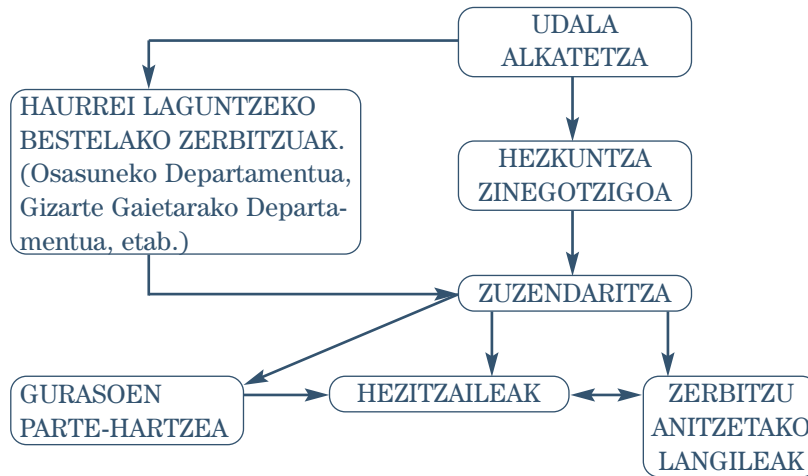
Ikastetxe titularra hezkuntza komunitatearen zati garrantzitsua da eta Ikastetxearen Hezkuntza Proiektuaren prestakuntzan parte hartu behar du:

Ikastetxearen balio eta printzipio pedagogikoak aldez aurretik ezarri behar dituen estamentua da, eta azkenik Hezkuntza Proiektua onetsi behar du, gertatzen ahal diren langileen aldaketak gorabehera proiektuaren jarraikortasuna bermatuz.

Bestalde, ikastetxearen eta beste zerbitzuen arteko harremana lagundu behar du, zerbitzu horiek udalarenak izan daitezke edo ez, eta ikastetxea dagoen auzoan edo herrian lehen haurtzarorri eta hauen familiei laguntza eskaintzen dio, modu honetan ikastetxea bere gizarte inguruan txertatzea bermatuz.

Era berean, ikastetxearen behar logistikoak konpontzeko eta finantzatzeko ardura izanen du: ura, argia, berokuntza, etab.

Atal hau egokia izan liteke ikastetxearen organigrama grafikoki azaltzeko. Ikusi dezagun adibide simple bat:

5.1.3. Ikastetxearen zuzendaritza

Komeni da zehaztea zeintzuk diren bere eginkizunak. Ikusi ditzagun zuzendaritzaren eginkizunen eta lanen adibide batzuk:

a) Hezkuntza taldea dinamizatu eta koordinatzea.

26 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

- b) Taldearen bilera orokorrak deitu eta zuzentzea.
- c) Ikastetxearen zeregin orokorrak programatzea.
- d) Bere parte-hartzea eskatzen duen foroetara joatea eta bestelako erakunde eta instituzioekin harremanak izatea: udala, Hezkuntza Departamentua, Gizarte Gaietako Departamentua, etab.
- e) Organigrama funtzionala diseinatzea.
- f) Hezkuntza taldearekin batera ikastetxearen jarduera orokorrak ebaluatzea: festak, bilera orokorrak, etab.
- g) Hezkuntza plangintzarako tresnak zehaztea (urteko plana, ikasturtearen memoria, etab.) eta horien jarraipena egitea.
- h) Ikasturtearen memoria eta balizko bestelako memoriak egin.
- i) Ikastetxearen bestelako zerbitzuak gainbegiratzea: jantokia, garbiketa, etab.
- j) Familien parte-hartzea sustatzea.
- k) Hezkuntza komunitatearekin behar bezala adostutako bestelako eginkizunak.

5.2. Ikastetxeko langileen antolaketa

Hezkuntza taldea:

Ikastetxeko hezkuntza taldea osatzen dute Haur Hezkuntzako hezitzaileek eta zuzendaritza taldeak. Dena dela, ikastetxean lan egiten duten pertsona guztiek modu batean edo bestean eragiten dute haurren hezkuntzan. Haur hezkuntzako ikastetxeetako unitate kopuruak talde osoaren lana ahalbidetu eta laguntzen duenez, hau izan daiteke antolaketa egitura nagusia.

Hezkuntza taldearen balizko eginkizunen adibibide batzuk:

- a) Izaera pedagogikoko edota metodologikoko gaien inguruko adostasunera iristea.
- b) Hezkuntza proposamenak adostu eta aurrera eramatea.
- c) Ikasgelan egiten diren jarduerak planifikatu eta garatzea: eguberrietako jaia, Olentzero, errege magoak, inauteriak, ikasturte bukaera, etab.
- d) Langileen prestakuntza plana adostea.

Langileen eginkizunak eta koordinazioa zehaztu behar dira.

Ondoren, Haur Hezkuntzako ikastetxeko langileen antolaketa moduak aurkeztuko ditugu:

Hezitzaileak:

Hezkuntza taldeak hartutako erabakiak ikastetxean garatu behar dituzte.

Honetaz gain eginkizun espezifikokoak izaten ahal ditu, adibidez:

- a) Ikasleei buruzko informazioa jaso eta ematea.
- b) Ikasleen autonomia pertsonala sustatzea.
- c) Beraien ikasleekin lotura afektiboak sortzea, haurrentako erreferentzia emozional irudi izanda.
- d) Ikastetxearen aztertzea nola ezartzen den ikasgelaren lanean Hezkuntza Proiektua eta honen proposamen pedagogikoa.
- e) Eguneroko lanaren plangintza egitea.

28 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

- f) Familiekin harremana formala izatea, baita hauei aldizka informazioa helaraztea ere.
- g) Hezkuntza komunitatearekin behar bezala adostutako bestelako eginkizunak.

Bikote hezitzailea:

Bikote hezitzailea ohiko aukera da hezkuntza tarte honetan.

Ziur aski ikastetxearen ezaugarriek aipatu dira dagoeneko, hau da, nortasun ezaugarriak osagai metodologiko gisa, eta baliteke ikastetxearen helburu nagusien atalean agertu izana ere, (gauza bera gertatzen ahal zaigu bestelako puntu edo gaiekin IHPa prestatzera-koan), baina, atal honetan bikotea nola antolatzen den adierazi beharko da:

- a) Bikote hezitzailea aukeratzeko irizpideak (egotekotan).
- b) Bikotekide bakoitza ikastetxean egoteko ordutegiaren irizpideak.
- c) Bikote hezitzailearen eginkizunak ikasgelaren antolaketan.

Hezkuntza laguntzaren berariazko beharra duten ikasleak laguntzeko langileak:

Ikastetxean hezkuntza laguntzaren berariazko beharra duen ikasleekin lan egiten badugu, hemen jaso beharko dugu laguntza hori nola antolatzen den, horretan aritzen diren langileen eginkizunak eta ardurak eta zein harreman duten gainontzeko profesionalekin.

Bestalde, adieraziko dugu, halaber, ikastetxeak eginkizun horiek garatzeko berezko langileak dituen edo kanpoko zerbitzuak erabiltzen dituen, modu iraunkorrean edo noizbehinka: Laguntza Goiztiarren Taldea, Hurrei laguntzeko Zerbitzuak, Osasun Etxeak, etab.; eta baita zerbitzu horiekin duten harremana.

Mailaren araberako bilerak:

Adin bereko unitateen bilerek berezko ezaugarriak dituzte. Hori dela eta, bilera horien eginkizun eta irizpideak zehaztu beharko lirateke.

Hizkuntza modalitatearen araberako bilerak:

Bi hizkuntza aukera duten ikastetxeak daudenez, beharrezkoa izan daiteke modalitate horietako baten bilera espezifikoak egitea.

Ikastetxeko langileak:

Ikastetxeko langileek osatutako lan taldea da. Langile guztien arteko koordinazioa beharrezkoa da funtzionamendu egoki bat lortzeko, baita ikastetxearen antolaketa alderdi orokorrak lantzeko eta ikastetxeko zuzendaritzak langile guztien jarduera zuzentzeko.

5.3. Bestelako profesionalak

Puntu honetan aurreko ataletan agertu ez diren eta eskola bizitzan osoki edo hein batean parte hartzen duten profesional guztiak aipatuko dira (ikastetxera erabat atxikitako langileak edo laguntzaileak), beraien eginkizunak eta ardurak adieraziz. Hezkuntza taldearen jardueretan parte hartzeko aukera ere zehaztuko beharko da, edo nolahi ere honekiko harreman mota. Hurrengoak izan daitezke:

1. Psikomotrizista
2. Lantegi-arduraduna
3. Hezkuntza lanean laguntzeko eginkizuna denbora tarte baterako mugatuta duten laguntza langileak (egokitze epea) edo leku zehatz batean, (jantokia...).
4. Psikologoa
5. Pedagogoa

30 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

6. Pediatra

7. Bigarren hizkuntza baten irakaskuntzako espezialistak:

Ikastetxe batzuetan denbora zehatz batean zehar hizkuntza horretan laguntza eskaintzen edo proposamenak egiten dituzten profesionalak egon daitezke.

8. Bestelakoak: aurretik aipatu ez den beste edozein profesional.

5.4. Zerbitzuak

Haur Hezkuntzako ikastetxeak bestelako zerbitzu osagarriak eskaintzen ahal ditu:

Jantokia: ikastetxeak jantoki zerbitzua izanez gero, berezko zerbitzua den edo catering enpresa batekin kontratatua dagoen adieraziko da. Jantokiarekin zerikusia duten langileen eginkizunak eta lanak zehaztuko dira: dietista, sukaldeko langileak...

Garbiketa: langile hauen eginkizunak eta ardura adieraziko dira.

Bestelakoak: puntu honetan adieraziko da ikastetxeak eskaintzen duen beste edozein zerbitzu, bere izatearen arrazoia, ikastetxearekin duen harremana (itundua bada hori zehaztu beharko da), bere ardurak, etab. adieraziz. **Adibideak:** mantentze-lanetako langileak, atezaintza, etab.

6. Proposamen Pedagogikoa

6.1 Sarrera

Proposamen Pedagogikoa dagoeneko eginda dagoenetik abiatuko da egin nahi duguna gauzatzeko, eta hori da hain zuzen egiten ari dena. Errealista behar du izan eta saihestuko ditu planteamendu for-

malista eta zurruneziak alde batetik, eta idealistegiak eta gauzatzeko ezinezkoak direnak bestetik.

Lan honetan taldea ez da zerotik abiatzen. Praktikari buruzko hausnarketa bat da, non erreferentzia eta abiapuntu gisa ondoko elementuak hartzen diren: esperientzia bera (bai banakakoa eta bai taldekoa), eskolaren kokapena, testuinguru soziala eta kulturala, haurren beharrak, hau da, hezkuntza taldeak ezagutzen dituen elementuak eta etengabe horien gain elkarrizketan ari dena. Printzipioen eta praktikaren arteko tentsioa, desioen eta errealitatearen artekoa, hezitzailearen eta bere eguneroko lanaren arteko kontrastea, norberaren planteamenduen eta taldeko planteamenduen arteko kontrastea, hau da, laburbilduz, gatazka kognitiboa eta soziokognitiboak, hausnarketa eragiten ahal du, baita taldeko erabakiak hartzea ere proiektu komuna prestatzeko. Izaera dinamiko eta orientatzailea duen proiektua da, izenlaguna modu objektiboan jartzeko hain zailak diren hurrengo alderdiak alde batera uzten ez dituen: egunerokoren bat-batekotasuna eta inpregnazio bidezko ikasketak, haurren bizitzan ematen diren bat-bateko egoera ugariak baliatzeko aski tartea uzten duena.²

6.2 Helburuak

Edozein hezkuntza jarduerak berarekin dakar asmo bat eta helburuak finkatzerako aldian hezitzaileek jarduera hori antolatu eta azaldu behar dute.

Ikastetxearen ildo pedagogikoa zuzentzailea edo ez-zuzentzailea izatearen arabera helburuak modu itxiagoan edo irekiagoan azaldu beharko dira; beraz, hautatutako aukeraren arabera, helburuak ikasleen ekimenetara edo hezitzaileek lortu nahi duten emaitza edo jokamoldeetara bideratuko dira.

Nafarroako Foru Komunitatean Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko helburu ofizialgoak martxoaren 26ko 28/2007 Foru Dekretuaren 6. artikuluan ezarri dira.

2. Alzola, N. y Otaño, J., "El porqué de la vida cotidiana", en *Revista Infancia*, 35. alea.

32 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

Atal honetan helburu horiek egokitu nahi dira, hurrengoekin bat: Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua, ikasleen beharrak eta hezkuntza taldearen abiapuntuko baldintza zehatzak.

Kontuan izanda arestian aipatutakoa, hezkuntza taldeak hausnarketa eginen du eguneroko lanak duen hezkuntza xedearen gainean, ikastetxearen proposamen pedagogikoaren helburuak adieraziz.

Horrela, talde bakoitzak aipatu dekretuaren 40 helburuak berriro interpretatuko ditu modu desberdinetan:

1. Helburu batzuk besteen aurrean lehenetsiz.
2. Helburuak multzokatuz.
3. Bertan jaso ez diren alderdiak sartuz.
4. Helburu batzuen ikuspegia edo irismena zehaztuz.
5. Helburu bakoitzaren iruzkin esplizitua eginez.

6.3 Edukiak

Helburuekin bezala, puntu honetan xedea da 28/2007 Dekretuan ezarritako helburuak ikastetxearen ezaugarrietara egokitzea.

Helburu horiek garapen eta esperientziako bost esparrutan antolatzen dira. Hurrengo hauek besteak beste:

1. Afektuak eta gizarte harremanak.
2. Gorputza.
3. Ingurune fisiko eta sozialaren aurkikuntza.
4. Komunikazioa eta hizkuntza.

5. Gorputzaren, musikaren eta plastikaren adierazpena.

Egokitzapen lan hau burutzeko:

- a) Esparru bakoitzerako dekretuan jasotzen den sarrera osatu, talde bakoitzak esparruari buruz duen ikuspuntua adieraziz.
- b) Esparru bakoitza osatu dekretuan agertzen ez diren edukiekin, betiere oinarrizko edukiekin bat badatoz.
- c) Adin talde bakoitzari egokitzea.

6.4 Printzipio pedagogiko eta metodologikoak

Haur Hezkuntzako lehenengo zikloa arautzen duen 28/2007 Foru Dekretuaren 7. artikulua aipatzen dituen printzipio pedagogikotan oinarrituta, hurrengo hauek aztertzen ahal ditugu ere:

Hezitzaileen papera

Puntu honetan pertsona helduen paperaz aritu gintezke orokorrean, ez soilik hezitzaileenaz, modu honetan ikasleei aukera emanez ikastetxean erreferentziatzat dituzten pertsona kopurua handiagoa izan dadin.

Ikastetxean hurrekin tarreak eta uneak partekatzen dituzten helduen eginkizunak zeintzuk diren zehaztu beharko genuke. Zeintzuk diren ikastetxean lan egiten duten pertsona guztien inplikazioak, adibidez sukaldariarenak, langile laguntzaileenak, zuzendariarenak, lantegien arduradunarenak, psikologoarenak, etab. Ondoren zehaztuko dugu nola parte hartzen duten ikastetxearen bizitzan, bere filosofian eta proiektuan.

Puntu honetan taldeko lanaren, parte-hartzearen eta ikastetxeko lanaren inplikazioaren garrantzia aipatzen ahal dugu.

34 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

Adibidez, hezitzaileen zenbait jarrera aipatuko ditugu, hezkuntza praktika egoki bat laguntzen dutenak:

- a) Ikasleekin errespetu eta konfiantza jarrera, maitasunezkoa eta diskriminaziorik gabekoa izan eta transmititu.
- a) Erreferentzia puntu afektibo-emozional bat izatea.
- a) Beharrezkoa denean muga egituratzaileak jartzea, inor epaitu eta errudun egin gabe.
- a) Ikasleei proposatzea gatazka kognitibo maila bat (soziala eta afektiboa) sortzen ahal duten egoerak, irakaskuntzan aurrera egiten lagunduko dietenak.

Egokitze aldia

Haur Hezkuntzako ikastetxean haurrak horren goiz hasteak momentu bereziki garrantzitsua da familiendako eta oro har elkarrengandik banatzearen lehenengo esperientzia da; hori dela eta, ikastetxeko langile guztiek modu samur eta ulerkorrean landu beharrekoa da. Senide ez diren beste heldu batzuekin beraien harreman mundua zabaltzea dakarrelako, honek guztiak ekartzen duena barne.

Haurrak eta familiak behar den moduan artatzeko plan bat prestatuko da. Informazioa eskaintzeko modua zaindu beharko da, lehenengo banaketa honen esanahia adieraziz. Proposamen pedagogikoan gai hau lantzeko eta gainditzeko modua azalduko dugu, gai hau garrantzitsua izanen delako haurren indibidualizazio-sozializazio prozesuan, eskolatzearrekiko eta orokorrean irakaskuntzaren jarreran.

Hurrengo gaiak zehaztuko dira: txostenen edukia eta elkarrizketak familiei, ikasgela bilerak, bertaratze ordutegiak, portaerarako jarraibideak eta ikastetxean komunikazio giro egoki bat sortzeko taldeak erabakitzen duen guztia.

Jolasa

Zenbait egileen teoretatik abiatuko gara, egile horiek adierazten dute jolasa dela haur txikiak mundua ezagutzeko gustukoenen duten jarduera dela.

Jolastzat ulertuko dugu haurtzaroaren berezko jarduera, aukera bikainak eskaintzen dituena ikasteko, gatazkak gainditzeko, sentimenduak eta afektuak jaso eta bizitzeko eta ikerketaren, simulazioaren eta entrenamenduaren gozamenerako.³

Haurrak beren aurkikuntzetan lagundu behar ditugu, eta beraien erri-tmoak eta interesak errespetatzea ahalbidetuko digun plan bati jarraitu.

Adin hauetan ezin da ahaztu jolasak ahozkoa ez den hizkuntza gisa duen garrantzi handia.

Gorputza bera da haurrak duen lehendabiziko tresna eta aldi berean hurbilena gorputzarekin plazer diren edo ez diren sentrazioak ezagutzeko, norberaren identitatea ezagutzeko eta ingurunearekiko harremanak izateko.⁴

Autore horiek hurrengo ideia azaltzen dute: jolasa bizitzaren lehendabiziko egunetik burutzen den jarduera esploratzaile oro da. Jarduera horiek behaketaz, esperientziaz, ezustekoz, deskubrimenduz eta egiaztatzez beterik daude. Eremu bat da non arretak, saiatzeak eta huts egiteak, azkartasunak, irudimenak, fantasiak dena betetzen duten.

Hezkuntza taldeak testuinguru anitzak diseinatu behar ditu, non jolas-teko, miatzeko eta ekiteko aukerek haurren ikaskuntzarako inguru lagungarria eskainiko duten. Horretarako kontuan hartu behar-

3. Irungo Udalaren Haur Eskola, Proyecto educativo. *Proyecto curricular*, 2001eko maiatza (argitaratugabe) 80. orrialdea.

4. Molina, M., Jiménez, Nuria, *La escuela infantil* (Acción y participación), Paidós, Bartzelona 1995, 213. orrialdea.

36 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

ko dira materialak eta espazioaren egituraketa, berez haur jolasaren antzetzoki bihurtzen dena.

Espazioak

Hezkuntzaren ikuspuntu batetik lortu nahi dena espazioak, materialak eta denborak antolatzea baina haratago doan zerbait da. Jolastu, irri, harremanak izan, galdu eta bizitzeko leku bat diseinatzea da.

Haur bakoitzak bizitzeko bere espazioa aurkituko duen leku bat; bere behar fisiologiko, afektibo, autonomiakoak, indibidualizazio-sozializaziokoak, mugimendukoak, jolasekoak, adierazpenekoak, esperimentaziokoak eta aurkintzakoak aseko dituen.

Espazio horiei emanen diegun giroak aukera ematen du ikasleei eskaintzen diegunaren gain pentsatu eta aurreikusteko, eta aukera ematen du, baita ere, eremu afektibo, kognitibo eta sozialean jardura honetan “jokoan jarri diren” estrategien gainean pentsatu eta aurreikusteko.

Giroa aldatuko da taldea, bere beharrak, interesak eta adina garatzen diren heinean. Hausnarketak etengabea izan behar du gure plangintza lanean.

Eremuak erraz identifikatzen ahalko dira eta ongi komunikatuak egon beharko dute. Bestalde, talde harremanak sustatu beharko dute taldean, autonomia jolasa aukeratzerakoan eta mugikortasuna eta ezagutza lagunduko duten zirkuituak ahalbidetu behar dute.

Ikastetxeko hezkuntza taldeak eskura dituen espazioak aztertuko ditu, eta jasotako behaketen eta garatzen joaten diren lan proiektuen arabera pentsatuko du horiek nola diseinatu. Espazioak jarduteko modu desberdinak piztu eta eragiten ditu, beraz, bere kasa hezkuntza funtzio bat garatzen du. Zoko bakoitzak, berau osatzen duten elementuetako bakoitzak, jolas aukera desberdinak eskaintzeko pentsatuak eta eratuak izan behar dute.

Ikastetxe bakoitzaren berezitasuna bilatu nahi bada, talde bakoitzak bere espazio giroa proiektatu eta gauzatu beharko du, halako moduan non kontzeptu orokor baten baitan, haur ikastetxe bakoitza desberdina eta berezia izan dadin.

Denborak

Norberak bere historia pertsonala dakar berarekin, errespetatu beharrekoa. Denborak, erritmoak eta moduak banakakoak, desberdinak eta aldakorrak dira.

Familiek eskatzen dute orobat, beren seme-alaben bilakaera, beren aurkikuntzak eta lorpenak beraiekin partekatu ahal izateko denbora bat eskaintzea.

Era berean, beharrezkoa da haurrek ulertzea beraiei eskainitako denbora bat daukagula. Eta hau hurrengo modu honetan gauzatu behar da: hezitzaile guztien jarrera lasai, ulerkor eta arretazkoa izatea.

Ikastetxean gertatzen diren eguneroko egoerak une pribilegiatuak dira garapena eta ikaskuntza laguntzeko, bereziki hurrengo hauei dagokienez: autonomia pertsonalari eta ohiturak hartzeari, indibidualizazioari, sozializazioari, hizkuntzari eta heldutasun emozionalari.

Hori dela eta, funtsezkoa da egiten ditugun hezkuntza proposamenetan zehaztea zenbat denbora eskainiko diogun ikasleen zuzeneko arretari, eta baita ere zenbat denbora eskainiko diogun ikastetxearen antolaketa orokorrari: hezkuntza taldearen bilerak, materialak prestatu, bilerak familiekin, banakako elkarrizketak, prestakuntza, etab.

Materialak

Materialak aukeratzeak, eta beraiek ikasgelan izanen duten koka-penak eta banaketak hausnarketa eta aukeraketa prozesu bat eskatzen dute, hezkuntza lanean garrantzi handia duena.

38 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

Merkatuan eta naturan ahalmen anitzeko materialak daude. Hezitzaileek material horiekin aukeraketa prozesu bat egin beharko dute, hautatutako helburuen arabera.

Aukeraketa honetan garrantzitsuak dira zentzu estetikoa, garbitasuna, iraunkortasuna, etab. Familiekin elkarlanean aritzeak balio esanguratsua emanen dio prozesuari (materialak prestatzea, ekarpenak).

Bestalde, bada egituratu gabeko materiala, altxorren saskia eta jolas heuristikoa bezalako jolas proposamenak egiten dituenak. Hauei guztiei gehitzen ahal zaizkie barneko edo kanpoko jolastokietan jolasaldietan erabiltzen ahal diren bestelako materialak.

Era berean, jolas proposamenetan erabilitako berariazko materialak adieraziko ditugu: ipuinak, musika CDak, oihalak, kartoiak, lokatza... irudiak eta edukiak berdintasunaren, tolerantziaren eta aniztasunarekiko errespetuaren lagungarri diren balioen transmisioa bilatuz.

Hezitzaile bakoitzak bere ekarpenak egiten ahal ditu, bere ezagutza eta ikasgelak dituen beharrak eta interesak kontuan hartuta.

Hizkuntza trataera

Atal honetan eta proposamen pedagogikoaren baitan, lehen zikloko ikastetxeak definituko du bertan eskaintzen diren hizkuntza edo hizkuntzen trataerarako berariazko metodologia. Hezkuntza taldeak informazioa bildu beharko du atal honetan hezkuntza esku-haritzea nolakoa izanen den erabakitzeko.

6.5 Ebaluazioa

Ebaluazioa funtsezko elementua da hezkuntza prozesuan, eta prozesu hori berrelikatzen laguntzen du. Ebaluazioaren helburu nagusia izan behar da hezkuntza jarduera eta irakaskuntzaren kalitatea hobetzea. Haur Hezkuntzako lehenengo ziklorako ebaluazio prin-

tzipioak aurreikusten dituen 28/2007 Foru Dekretuaren 8. artikulua erreferentziatzen hartuta, ebaluazioan bi maila bereziko ditugu:

Haurren ikaskuntzaren eta prozesuaren ebaluazioa

Ebaluazioak, besteak beste, jaso behar du nola antolatzen den jarraipen orokorra eta norbanakoarena, haur bakoitzaren garapen prozesua lagunduz. Prozedurak azaldu baino lehen, garrantzitsua da talde hausnarketa batetik abiatzea: adin tarte honetan ebaluazio hau zein asmoarekin egin den batetik, eta honek duen zentzuri buruzkoa.

Behaketa da ebaluazio teknika egokiena hezkuntza etapa honetan.

Hezkuntza taldeak hurrengo hauek ezarriko ditu:

1. Zein prozedura eta tresna erabiliko diren: galdetegiak, egutegiak, behaketa fitxak, bideoa, etab.
2. Zein maiztasunarekin egingen den erregistroa.
3. Txosten ereduak eta horren hartzaile izanen diren pertsonak.
4. Familiarekin informazio hori partekatzeko epeak.
5. Bestelakoak.

Hezkuntza esku-hartzearen ebaluazioa eta doiketa

Hezkuntza praktika egoki batek esku-hartzearen behaketa eta azterketa jarrera egonkor bat dakar berarekin. Garrantzitsua da gure eguneroko praktikaren alderdi "planifikagarrienei" erreparatzea eta horiek aztertzea, besteak beste, baliabideak, proposamenak, kantatzen ditugun abestien hitzak, eskaintzen ditugun materialak eta horiek nola egokitzen diren ikasleentzako behar, interes eta eskaerentzako; baina baita ere etapa guztietan eta are gehiago honetan hainbeste garrantzia duten izaera pertsonaleko, harremanetako, jarrerere-

40 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

tako gaiak: gure jarrera eta gorputzaren prestasuna, hitzik gabeko komunikazioa, ahots-tonua, igortzen ditugun mezu motak, taldeko haur bakoitzarekin daukagun harreman mota, etab.

Gai hauek ikastetxearen eguneroko bizitzan modu ez formalean etengabe aztertzen diren arren, beharrezkoa da aldi-aldi etengabean egitea, egunerokotasunari urrunetik begiratzea eta sistematikoki berrikustea alde aurretik adostutako elementuak.

Bi maila bereiziko dira:

1. Ikasgela: Bikote hezitzailearen kideen arteko komunikazioa.

- a) Antolaketa gaiak.
- b) Ikasgelako giroa.
- c) Baliabideak.
- d) Proposamenak.
- e) Gure jarrerak, haurrekiko eta beren familiekiko.
- f) Eguneroko bizitza.

2. Ikastetxea: Koordinazioa eta taldeko lana.

- a) Antolaketa gaiak.
- b) Ikastetxeko giroa.
- c) Baliabideak.
- d) Proposamen pedagogikoa.
- e) Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua.

Etengabeko ebaluazioak hezkuntza jarduera osatzen duten elementu guztiak doitzea ahalbidetzen du.

Memorien edo ikastetxearen bestelako agirien zati diren ebaluazioari buruzko datuak sexuaren arabera erregistratu beharko dira.

6.6 Aniztasunerako hezkuntza

Aniztasunari erantzutea hezkuntza praktika egoki baten zati garrantzitsua da. Haur Hezkuntzako ikastetxe baten lan garrantzitsuenetako bat da haur bakoitzaren ahalmenak eta ezaugarriak aurkitu, sustatu eta garatzeko tresnak ezartzea.

Proposamen pedagogikoan hurrengoak zehaztuko dira:

- a) Hezkuntza proposamenak nola ulertu eta egokitzen diren: proposamen desberdinetan zein irekitasun eta entzute maila islatzen dugun norbanakoen interes eta beharrei dagokie-
nez.
- b) Nola osatzen diren lan taldeak: talde txikiak, adin desberdinetakoak, etab.
- c) Hezitzaileek haur bakoitzarekin duten harreman indibidualaren uneak nola hartzen diren kontuan.
- d) Nola lehenetsi irakaskuntzan gatazken konponbide baketsua.
- e) Nola txertatu hezkidetzaren eta berdintasunaren irakaskuntzaren balioak.
- f) Nola txertatu irakaskuntzan aniztasunaren eta desberdintasunaren errespetua eta ulermena.
- g) Nola ase bestelako kultura jatorria duten haurrek eta beren familiek ditzaketan behar partikularrak.

42 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

- h) Baliabide espazialak, materialak eta pertsonalak.
- i) Koordinazioa bestelako profesionalekin, zenbait egoeraren tratamendurako.
- j) Koordinazioa familiekin.
- k) Ordutegi egokitzapenak, ikastetxetik kanpo behar diren berariazko tratamenduetarako.

Hezkuntza laguntzaren berariazko beharra duten ikasleak artatzeko baldintzak zehaztuko dira, eta indarrean den legeriak xedatzen duen moduan, artatze hori hasiko da beharra identifikatzen den unetik hasita, normalizazio eta inklusio proiektuak gidatuta. Ikasle hauek artatzen dituen taldeak zehaztuko ditu esku-hartze pertsonalizatuaren programak, ikasle horiekin egiten diren jardueretan ahal den aprobetxamendu handiena ateratzeko xedearekin prestatuak.

6.7 Elkarlana familiekin

Hezkuntza proiektuaren “nortasun ezaugarriak” izeneko atalean, ikastetxe bakoitzak aukera izan du hurrengo hauek nola (modua) ulertzen dituen azaltzeko: familia-ikastetxearen harremana, familiei emandako papera, zein parte-hartze mota espero dugun beraien aldetik eta ikastetxeak zein modutan laguntzen edo mugatzen ahal duen parte-hartze hori.

Ikusmolde honetatik abiatuta, proposamen pedagogikoan zehaztuko da nola gauzatzen den harremana familiekin. Helburua litzateke ikastetxeak familiak hezkuntza proiektuaren partaide izan daitezen eskaintzen dituen bideak zehaztea, hurrengo hauek besteak beste:

- a) Ikasgelako bilerak: maiztasuna, metodologia, gaiak, helburuak.
- b) Banakako elkarrizketak familiekin.
- c) Eguneroko kontaktuak sartzekoan eta irteterakoan.

- d) Informazioa trukatzeko erabiltzen diren baliabideak: erregist-roak, egutegiak, taulak, agendak, etab.
- e) Familiak hezkuntza jardueran parte hartzeko sistema desberdi-nak: zenbait jardueratan parte hartzea, “egun bat ikastetxean”, festak, txangoak, ospakizunak, materialak prestatzea, etab.
- f) Gurasoen eskola, hitzaldiak, mintegiak, lan talde mistoak (familia-ikastetxea), etab.

6.8 Eguneroko lanaldiaren antolaketa

Puntu honi hasiera emateko gogoeta bat egin behar dugu: egune-rokotasunak Haur Hezkuntzako lehenengo zikloan hezkuntza balio gisa duen garrantziaz dugu. Egindako ikerketaren arabera, erruti-nak ezinbesteko elementuak dira haurren ikaskuntzarako eta gara-pen emozionalerako.

Haur eskolaren baitan eguneroko bizitza ikasketa xedea da, eta baita norberaren identitatea eraikitzen den espazioa ere. Horren garrantzitsua eta konplexua den eginkizun hori gauza xume ugariz egina da... eguneroko bizitza deitzen dugunaz egina da. Eguneroko bizitzaren gauza txiki horiek –jatearekin, lo egitearekin, atsedena-rekin, norberaren higieనేarekin, jolas jarduera edo objektuen aur-kikuntzarekin eta manipulazioarekin, jostailuekin, sarritan errepika-korrek diren familia egoera berriekin eta aurreikusi gabekoekin zerikusia duten errutinak -, transmitituz doaz ikusten ez den hori, eta hala ere, gure aukeren kontzientzia ematen digute.

Eguneroko bizitza planifikatua da –inprobisatzen ahalko dugu alde z aurretik modu sistematiko eta progresiboan planifikatu badugu-, modu zentzudunean egituratua, norberaren errealitatearen entzutean errotua, beraiekin elkarrekin bizi diren hezitzaileen kalitatean errotua eta bizitza familiar eta sozialarekin etengabeko elkarriketan errotua

Hori dela eta, Haur Hezkuntzako ikastetxearen eguneroko bizitza-ren antolaketan funtsezko papera betetzen du.

44 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

Orain arte hartutako erabakietatik abiatuta: Ikastetxearen Hezkuntza Proiektua (bere nortasun ezaugarriekin, helburuekin, eskola antolaketarekin); Foru Dekretuaren bost esparruetako helburu eta edukiekin; printzipio pedagogikoak, etab.; ikasleen eguneroko jardueraren gain hausnartuko dugu.

Horretarako egokia izaten ahal da dekretuak ezarritako helburuetan pentsatzea, gure eguneroko lanaz berriro konturatzea; bateratze lana berriro egitea, familiei eta ikastetxeko langileei jakinaraztea.

Hauetako batzuk aipatuko ditugu, bere egoeraren eta nortasunaren arabera ikastetxe bakoitzak gehitu, aldatu eta kentzen ahal dituen arren.

Ikasleei harrera eta agurra

Puntu honek zerikusia du printzipio metodologikoen atalean aipatutako egokitze prozesuarekin. Printzipio hauetatik abiatuta haurren eta beren familien harrera eta agurra planteatuko ditugu.

Eskolatik sartu eta ateratzeko uneek aukera eskaintzen dute egunero haurrentako garrantzitsuenak diren bi munduak elkarrengandik hurbiltzeko eta elkartzeko: bere familia eta bere eskola. Afektuak, interesak eta ardurak partekatzen dituzten pertsonen arteko komunikazio eta harreman uneak dira. Aukera eskaintzen dute elkarrengandik interesa azaltzeko, elkarren artean hobeki ezagutzeko eta lotura afektiboak estutzeko. Baina, aldi berean, askotan kontraesankorrak diren eta aurreikusi gabeko sentimenduak eta emozioak azaleratzea ahalbidetzen duten egoerak dira, non berriro elkar ikustearen poza eta banaketaren tristezia nahasten diren.⁵

Harreran kontuan izanen ditugu familia eta haurrak, eta hurrengo hauek aztertuko ditugu: zein harrera eman diegun, hezitzaileen papera eta nola erraztu eskolan sartzea eta gurasoekiko banaketa, bai haurrentako eta bai gurasoendako ere.

5. Antón, M. *Planificar la etapa 0-6. Compromiso de sus agentes y práctica cotidiana*. Grao, Bartzelona, 2007. 71. eta 72. orrialdeak.

Adibidea:

Haur bat eskolan sartzea edo harrera egitea askoz gehiago da bertan sartu eta egoteko toki bat aurkitzea baino; pertsona helduak entzuteko eta behatzeko jarrera izatea adierazi nahi du.

Haurrak bera jasoko duen eta bere izenagatik deituko duen pertsona heldu bat behar du (eta baita ere gurasoen izenak edo ikastetxera joaten den pertsonaren izenak ezagutzen dituen), begietara soseguz begiratuko diona eta berarekin kontaktu fisikoa izanen duena.

Jolasa

Gauza jakina da adin hauetan ez duela zentzu handirik jolasari eskainitako denbora eta beste denborak modu garbian bereizteak, beraz, atal honetan aipatuko ditugun denborak ikasgelan jolas libreari eskainitakoak dira.

Hezitzaileek ikasleekin duten elkarrekintzaren gain hausnartuko dugu. Zein esku-hartze maila izanen dugun zehaztuko dugu eta jolas egoera desberdinetan gure jarduteko modua planteatuko dugu, bereziki jostailuak edo beste edozein afera dela eta, taldean sortzen ahal diren gatazken aurrean.

Egoera hauetan erabiltzen den hizkuntza oso garrantzitsua, hori dela eta, hezkuntza taldearen hausnarketak bere baitan hartuko ditu egoera horietan erabiliko ditugun hitz, keinu, eta abarren motak.

Jolasaren materiala jasotzerakoan erabiliko ditugun jarraibideak ere eduki beharko ditu.

Borobila edo batzarra

Borobilak edo batzarrak une esanguratsua betetzen du ikastetxearen eguneroko bizitzan. Aldi baterako espazio bat da, talde gisa aurkitzeko laguntza eskaintzen duena, norberak bere buruaren edo taldearekiko kontzientzia hartzen laguntzen duena, elkarrekin parte-

46 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

hartzeko eta komunikatzeko denbora da. Era berean, ideiak trukatzeko topalekua izaten ahal da, hezkuntza proposamen bat antolatzeari ekartzen ahal duena.

Proposamen espezifikoak

Proposamen espezifikoak eguneroko hezkuntza egoerak dira, haurrak beren heltze prozesuan aurrera egitea ahalbidetzen duten interes, estrategia eta konponbideei bidea eman eta erabili ahal izateko.

Haur hezkuntzaren berezko izaera dela eta, zaila da kontzeptu hau zehaztasunez mugatzea, eguneko une guztiek haurrari ekintza, elkarrekintza eta ikasteko aukerak eskaintzen ahal dizkiotelako. Puntu honetan sartuko dira talde txiki, ertain eta handian eskaintzen diren proposamen espezifikoei buruzko hausnarketak. Proposamen horiek sarritan astean zehar aldatzen dira: psikomotrizitate saioak, lantegiak, jolas heuristikoa, etab.

Garbitasuna

Garbitasun eta higienarako uneek hezkuntza ahalmen handia dute berez. Modu egokian planteatzen badira horien bidez hezkuntza proiektuaren baitako helburu eta eduki ugari ekiten ahalko zaie. Hori dela eta, garrantzitsua da taldeak garbitasun uneen hezkuntza balioaren gain hausnartzea eta berarekin dakarten alderdi metodologikoen gain erabakiak hartzea.

Garbitasunarekin lotura duten errutinen artean, pixoihalak aldatzeari buruzko hausnarketa zehazten ahal dugu: zein garrantzi ematen zaion harreman dualeko une gisa eta antolaketako eta metodologiako zein baldintza laguntzen duten hezkuntza une garrantzitsua izaten: hezitzailearen jarrera, haurraren laguntza progresiboa, gainerako taldekideek pixoihalak aldatzen diren bitartean, etab.

Aparteko garrantzia dauka esfinterren kontrolaren gaineko hausnarketa eta erabakiak hartzea: nola ulertzen dugun ikasketa hau, anto-

laketako eta metodologiako irizpideak: jarrerak, denborak, haurrak, espazioak eta materialak taldekatzea eta gai honekiko famieliekin koordinatzea.

Atal honetan, beste askotan bezala, izaera estetikoko gogoetak eta erabakiak garrantzitsuak dira.

Adibidea:

Komuna toki atsegina izatea, berezko dekorazioarekin, arropa eta pixoihaletarako armairuekin, ispiluekin, egurastua, laburbildu, non “txanda” itxarotea atsegina izango den.

Jolastokia

Kanpoko eremua, batez ere ongi pentsatua baldin bada eta helduak haurrendako duen garrantziaz jabetzen badira, errepika ezinak diren esperientzia aukerak eskaintzen ditu, eremu itxietan ordezkatu ezin diren aberastasun handiko ikasketak.⁶

Espazioari, materialari eta tarte honetan hezitzaileek duten jarrerari buruz hausnartuko dugu.

Adibidez:

...jarrera pasiboak ahaztu behar dira. Hezitzailearen esku-hartzea ez da soilik bideratuko haurra gainbegiratzera; haur horiek guztiek ekintzarako aukerak izan ditzaten bermatzera ere bideratuko da, bai haur ausartenek, bai lotsatienek edo ziurtasun gutxiago dutenek. Behaketa on batek hurrengo hauen beharra adieraziko du: materialak jartzearen beharra, iradokizunak egin, premia duenari arreta eskaintzea zuzenean, segurtasuna eta kontsolamendua ematea edo jolas bat hastea haurrak aspertzen badira.⁷

6. Lobo, E., *Educar en los primeros tres años*, Teleno. Madrid 2002. 137. orrialdea.

7. Lobo, E., *Educar en los primeros tres años*, Teleno. Madrid 2002. 139. orrialdea.

48 Hezkuntza Proiektua eta Proposamen Pedagogikoa Haur Hezkuntzako lehenengo zikloko ikastetxeetan

Bazkariaren unea

Bazkariaren unea garrantzi handikoa da egunerokotasunean. Hurrengo hauek aztertuko ditugu: hezitzailearen papera, errespetua, bai haur bakoitzari, bai beren erritmoei, helduarekin eta bere parekoekin une honek eskaintzen dituen harreman aukerak, mailakako autonomia laguntzen duten elementu metodologikoak, elikagai eta egitura berriak erabili ahal izatea lagunduko duten irizpideak. Hurrengo hauetan saiatuko gara: bazkaria une atsegina izatea, itxaronaldiak sobera luzeak ez izatea, lerre-zapiak jartzen, mahaia prestatzen eta janaria zerbitzatzen haurrak laguntzea, etab.

Adibidea:

Jaki batzuk dastatzeko aukera eskainiko dugu jatearen ekintza ez arbuiatzeko. Irizpideak ezarriko ditugu elkarrekin janari kantitateari dagokionez (zenbat burruntzali zopa, edo pure, edo lekale; bigarren plateraren ale kopurua, etab.), gutxieneko orokor bat jarrita eta haur bakoitzaren ahalmenari edo beharrari erreparatuta, jateko derrigortasuna alde batera utzita.

Siesta

Hezkuntza taldeak atsedean uneen eta siestaren gain hausnartuko du. Taldeen egoerak eta testuinguruak kudeatzeak dakarren garrantzia eta konplexutasuna kontuan izanen ditu. Eragina duten aldagaiak aztertuko ditu: loaldiaren erritmo eta behar desberdinak, loa hartzeko seguru sentitzearen beharra, familiaren ohitura desberdinak eta haur bakoitzak lasaitzeko erabiltzen dituen baliabideak. Horrela, lotarako trantsizio uneak antolatzeari buruzko kontuak, lokartu eta esnatzeko orduan hezitzaileen papera, nola erantzun erritmo eta behar desberdinei, giroa, etab... Horiek guztiak hausnartu eta adostu beharreko alderdi metodologikoak dira.

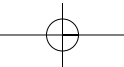
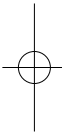
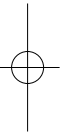
Jaiegunak eta egun bereziak

Egunerokoaren azterketaren osagarri gisa, ezohikoaren eta bereziaren hezkuntza ahalmenari buruzko eztabaida gehituko genuke:

Proposamen Pedagogikoa 49

gizarte- eta kultura ekitaldi, festa, irteera, “gurasoen eguna”, urtebetetze eta abarrei lotutako egun bereziak.

Arreta berezia jarri beharko diegu familia egoera berriei eta kultura ohituren aniztasunari, eskaintzen dituzten hezkuntza aukerak profitatuz.

7. Bibliografía

ALZOLA, N., OTAÑO, J.: “El porqué de la vida cotidiana”, *Revista Infancia* nº 35.

ANTÓN, M. (coord.): *Planificar la etapa 0-6. Compromiso con sus agentes y práctica cotidiana*, Grao, Bartzelona, 2007.

ANTÚNEZ, A.: *El proyecto educativo de centro*, Grao, Bartzelona, 2007.

BASSEDAS, E., HUGUET, S. eta SOLÉ, I.: *Aprender y enseñar en educación infantil*, Grao, Bartzelona 2006.

CASALS, E. eta DEFIS, O.: *Educación infantil y valores*, Desclée de Brouwer. Sevilla 1999.

DE PABLO, P. eta TRUEBA, B.: *Espacios y recursos para ti, para mí, para todos. Diseñar ambientes en educación infantil*, Praxis, Bilbo, 2003.

Irungo Udalaren Haur Eskola, *Proyecto educativo. Proyecto curricular*, 2001 (argitaratu gabe).

LOBO, E.: *Educar en los primeros tres años*, Teleno, Madril, 2002.

MOLINA, M., JIMÉNEZ, NURIA: *La escuela infantil. Acción y participación*, Paidós, Bartzelona, 1995.

SÁINZ DE VICUÑA, P.: “La propuesta pedagógica”, *Aula de infantil*, nº 43, 2008.

